

Balkon

PDF Section of the Balkon Contemporary Art Magazine © Budapest

#14_2011

HEAVY INDUSTRY

HEJETTES SZOMLYAZÓK / SUBSTITUTE THIRSTERS
BEÖTHY, Balázs | ELEK is | FEKETE, Balázs | NAGY, Attila | VÁRNAGY, Tibor

Curator: HORNYIK, Sándor

5 November – 9 December 2011

INSTITUTE OF CONTEMPORARY ART – DUNAÚJVÁROS
H-2400 Dunaújváros, Vasmű út 12.

A lehető legegyszerűbben kifejezve: a Nehéz Ipar a Kék Acél rekonstrukciója. Ekként egy jelentős és sokak által fontosnak tartott kiállításnak állít emléket, amelyre ma úgy emléksünk vissza, hogy a rendszerváltás korának képzőművészetiéről (illetve annak egy részéről) adott reprezentatív áttekintést. A helyzet azonban ennél jóval bonyolultabb. A Nehéz Ipar maga nem csak emléket állít, de emlékezik is. Nem annyira rekonstrúál, mint inkább újraalkot, hiszen a rendelkezésünkre álló tér egészen más, mint az eredeti, a Budapest Galéria Lajos utcai Kiállítóháza, és a művek egy része nem is maradt fenn az utókorra, továbbá a válogatás pontos koncepciója sem ismeretes. Annyit tudunk, hogy a kiállított műveket a kiállítás rendezője, Török Tamás Július Gyulával és Kicsiny Balázzsal együtt válogatva össze, és egyéni tárlatok sorozataként installálta. A cím pedig a klasszicista architektúrájú Kék Acél Étterem emlékét őrzi, melynek romos épületében Török 1997-ben egy kiállítást is rendezett Fekete Mosogató címmel.

Az 1989 óta eltelt évek során több ízben is felmerült a kritikában és a művészettörténetben, hogy a Kék Acél kiállítói valamiféle koherens csoportot képeztek volna, sőt egyfajta generációt is alkottak, melynek akkori művészeti tevékenysége mára feledésbe merült, miközben talán éppen ők voltak azok, aikik a leginkább reflektáltak a rendszerváltás korának kulturális, társadalmi és politikai folyamataira. Ennek azonban korabeli, irott nyoma nem maradt fenn, sem kuratori, sem pedig művészeti statement formájában. A művészek egy része nem is gondol a Kék Acélra „igazi” csoportként, sőt a kiállítás „szellemiségről” is eltér a véleményük – az viszont tény, hogy a művek között rengeteg az áthallás. A kiállítás újjáépítésével, valamint a kritikák, a dokumentumok és az eredeti fotók kiállításával így az a célunk, hogy újra láthatóvá tegyük a műveket, és jó húsz év távlatából ismét elgondolkozzunk azon, hogy miként és mennyiben jelenítették meg azok a szocializmus „posztszocialista” szellemét. Mindehhez egy rövid eseménytörténetet is tartozik:

Az 1989 júliusában megnyílt Kék Acél kiállítói az év decemberében a budapesti Duna Galériában is bemutatták alkotásait Kék Iron cím alatt, 1990 januárjában pedig itt, a dunaujvárosi Uitz Teremben rendezték kiállítást műveikből. Egyik kiállításnak sem maradt fenn a koncepciója, a Kék-Vörösről pedig még csak fotók sem kerültek elő. A meghívók tanúsága szerint ezen a két kiállításon a Kék Acél kiállítóin (Gábor Imre, Gerber Pál, Gerhes Gábor, a Hejlettes Szomlyazók, Július Gyula, Kicsiny Balázs, Kungl György, Sugár János) kívül a következő művészek is szerepeltek: Bálint Ádám, Böröcz András, Bukta Imre, Gaál József, Márkus Péter, Révész László, Roskó Gábor és Várnai Gyula. A rövid sikertörténet egyfajta lezárásként a Kék Acél kiállítói közül négyen (Gerber Pál, Gerhes Gábor, Kicsiny Balázs, Kungl György) Rennes-ben is rendezhettek egy tárlatot, 1990-ben.

A földrajzi és a történelmi koordinátkon túl nehéz lenne pontosan megfogalmazni, hogy mi is az a posztszocializmus, vagy milyen is egy posztszocialista kultúra. Mindenesetre a Nehéz Ipar alapján annyi biztosnak látszik, hogy egyik sem 1990-ben kezdődött el, de még csak nem is a legendás 1989-es évben, a művek egy része ugyanis a nyolcvanas évek második felében készült. Politikai értelemben 1990-től kezdve beszélhetünk posztszocializmusról, de vajon mikor kezdődött el a szocialista kultúra kritikája, vajon mikor vált egyértelművé, hogy a kommunizmus és a szocializmus igéretei, célkitűzései utópikusak, működésmódja pedig maga a megtestesült negatív utópia? És vajon milyen szerepet játszott ebben a vizualitás? Mi történt például a szocialista kultúra allegorikus képeivel és szimbolikus figuráival a nyolcvanas években, az olvadás idején? Szándékai szerint erről szól a Nehéz Ipar.

Hornyik Sándor

NEHÉZ IPAR

A RENDSZERVÁLTÁS VIZUÁLIS NYOMAI

Művészek:

Gábor Imre

Gerber Pál

Gerhes Gábor

Hejlettes Szomlyazók

Július Gyula

Kicsiny Balázs

Kungl György

Mulligan, Thomas

Sugár János

GAZ AL

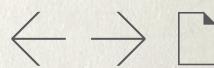
O SA

HEJETTES SZOMLYAZÓK

HEJETTES SZOMLYAZÓK / SUBSTITUTE THIRSTERS
Gazdálkodj okosan! / Manage it Wisely (Monopoly), 1989
Installáció / installation

GAZ AL

O S A

GAZ AL

O SA

A L

O S A

HEJETTES SZOMLYAZÓK

KETTŐSZÁZÖTVEN

AZÖTVEN

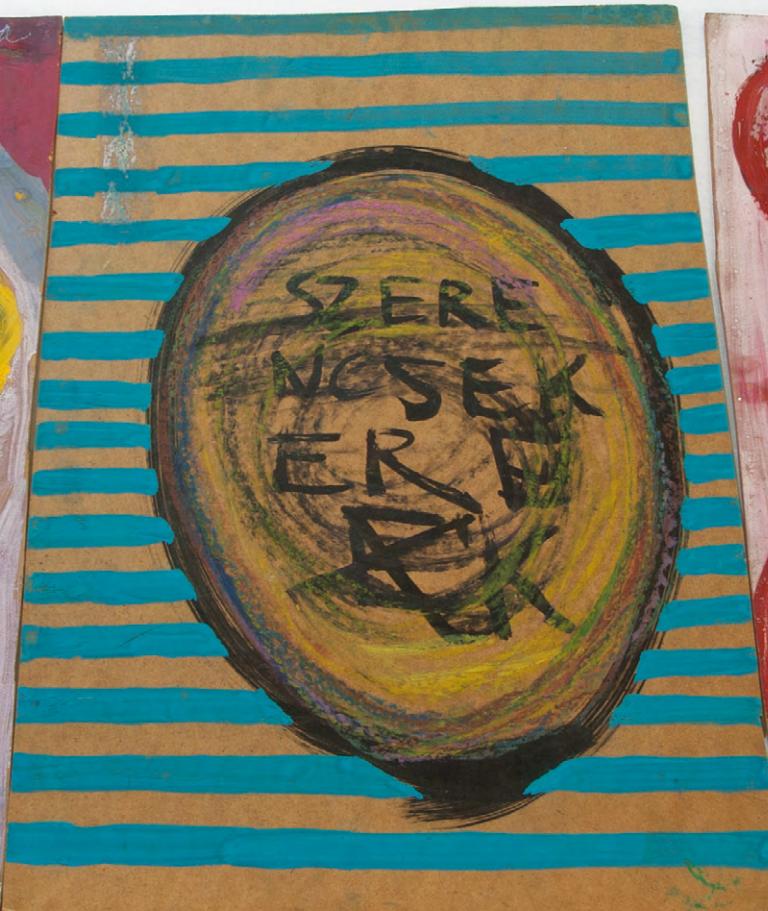

CSAK AKKOR

TÖLTSE HÉTVE
GEJÉT - A
ZOO-BAN?

300 tonnen
Treibstoff

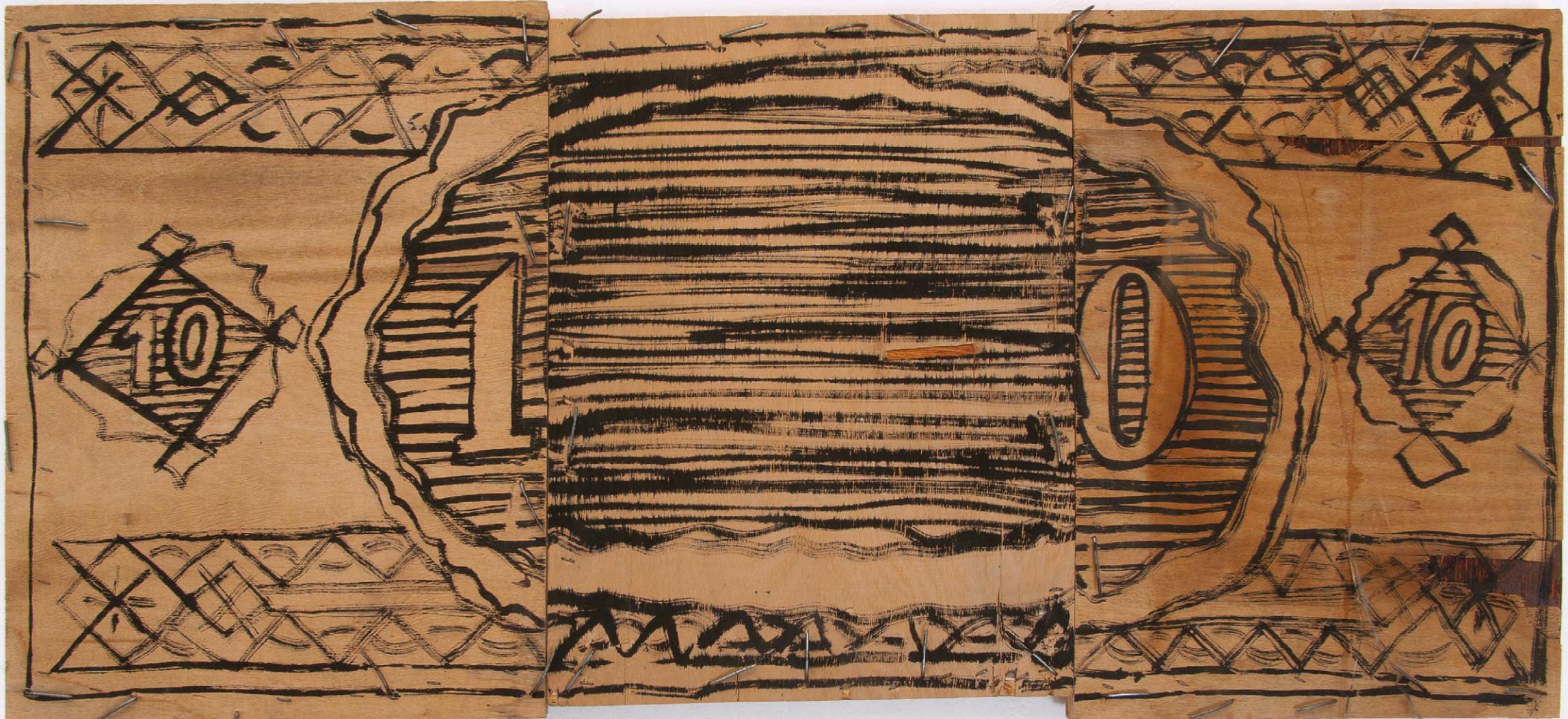

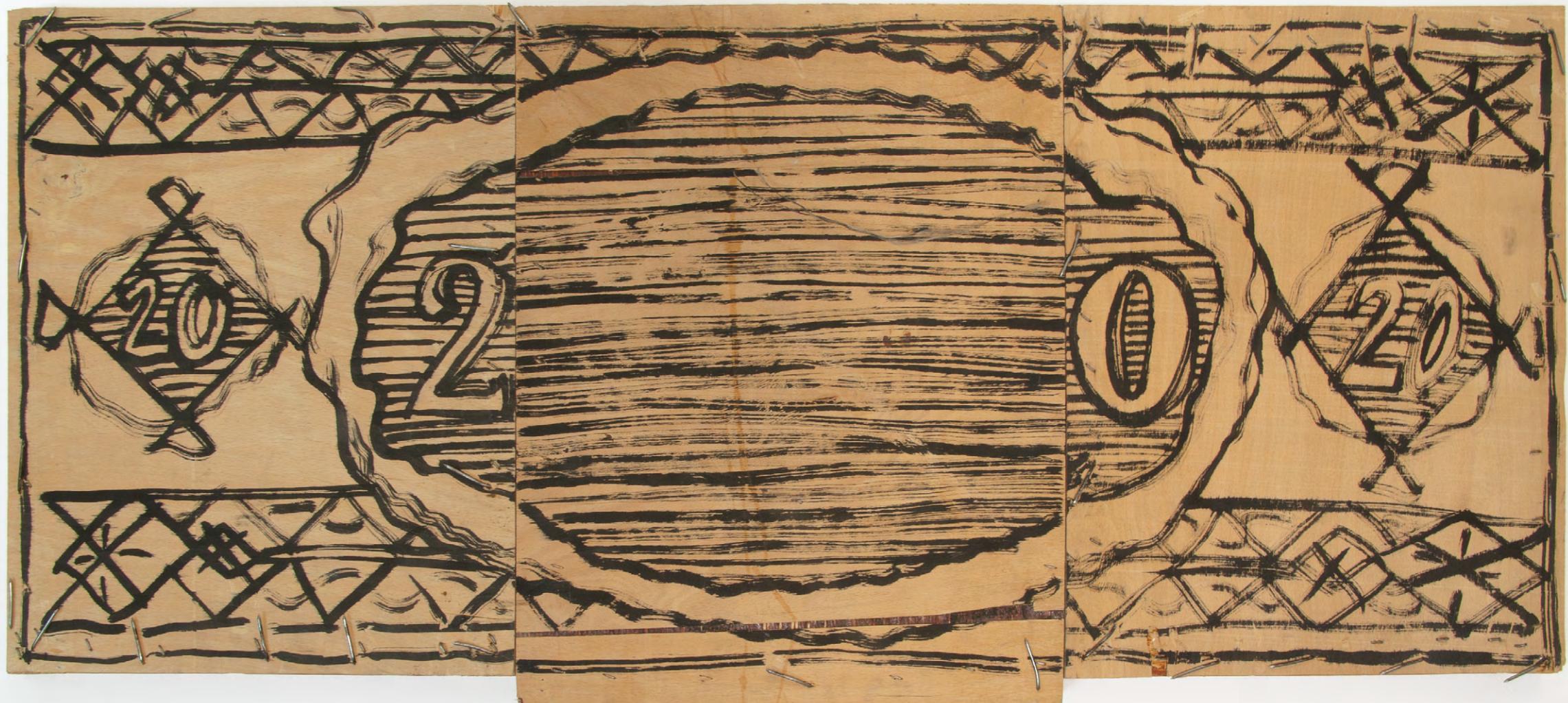

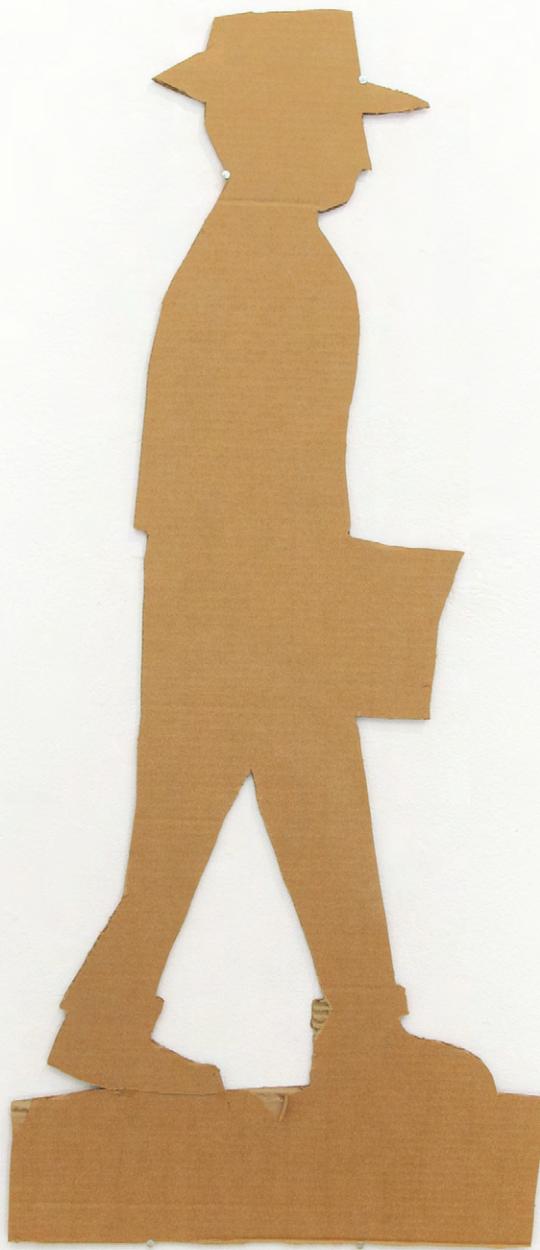

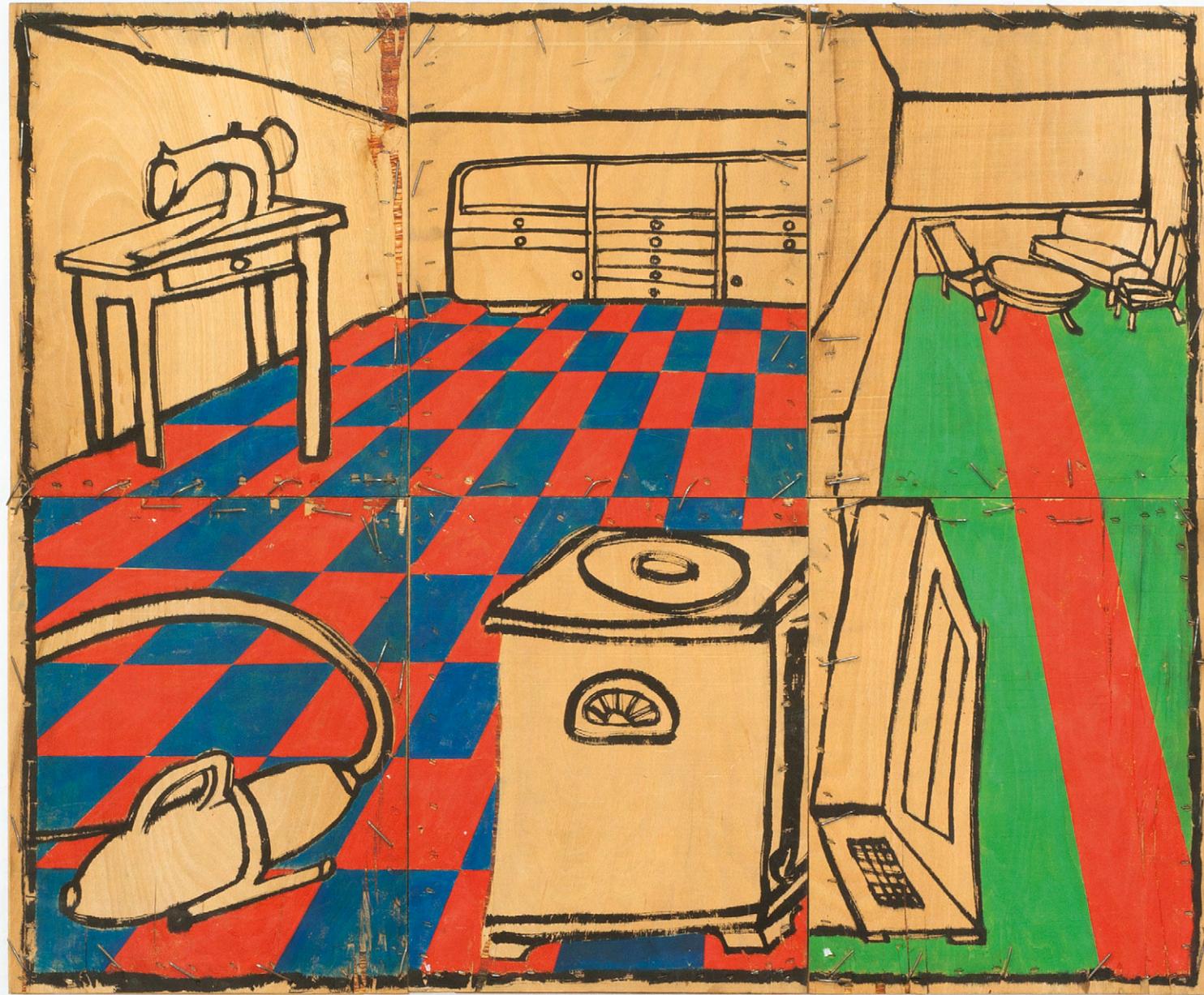

GAZ AL

O

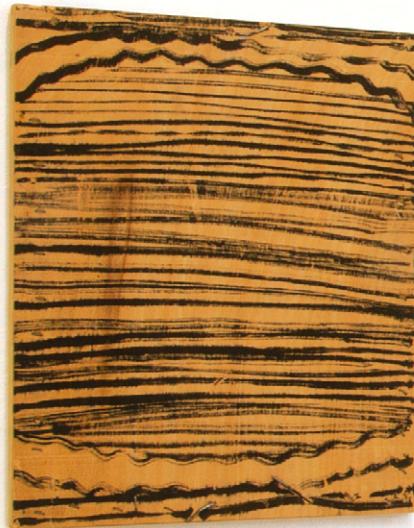
S A

HEJETTES SZOMLYAZÓK

G

A

Z

A

L

0

S

A

